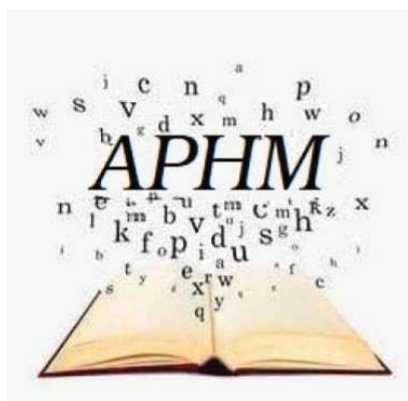

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ
(«ЕТНОІМАГОЛОГІЧНИЙ ВИМІР»)

Тези доповідей
Х Міжнародної наукової конференції

(12 квітня, 2024 року, м. Харків, Україна)

Харків
2024

ХУДОЖНИЙ СВІТ ДИТЯЧИХ ТВОРІВ ВСЕВОЛОДА НЕСТАЙКА <i>Ольга ФЕДОРЕНКО, Ірина ДАНИЛЕНКО</i>	77
AXIOLOGICAL ISSUES IN THOMAS NASHE'S PAMPHLET "PIERCE PENNILESS": THE IMAGE OF PRIDE AS "A EUROPEAN" VICE <i>Людмила ФЕДОРЯКА</i>	78
ДІАЛЕКТИКА ПОНЯТЬ «СВІЙ» / «ЧУЖИЙ» У ПОВІСТІ Ю. БАТКІЛІНОЇ «ПЕРЕХІД» <i>Ольга ФЕДЬКО</i>	81
ПІЗНАННЯ ІНШОГО В ПОДОРОЖНІХ НАРИСАХ 1920–1930-х рр. (М. ТРУБЛАЇНІ, О. МАР'ЯМОВ) <i>Ольга ХАРЛАН</i>	82
БІНАРНА ОПОЗИЦІЯ У САТИРИЧНИХ РОМАНАХ Т. ПРАТЧЕТТА <i>Ірина ХОЛМОГОРЦЕВА</i>	83
ВЕРБАЛЬНІ АПОТРОПЕЇ В ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИЛЬНОЇ ОБРЯДОВОСТІ <i>Олена ХОМІК</i>	84
ОПОЗИЦІЯ «СВІЙ» / «ЧУЖИЙ» У ДЕТЕКТИВАХ АГАТИ КРІСТІ <i>Сергій ЦИПАНОВ</i>	85
РЕЦЕПЦІЯ СХОДУ В «IL MILIONE» МАРКА ПОЛО І «МАНДРАХ ПО СВЯТИХ МІСЦЯХ СХОДУ З 1723 ПО 1747 РІК» ВАСИЛЯ ГРИГОРОВИЧА- БАРСЬКОГО: КОМПАРАТИВНИЙ ВИМІР <i>Тетяна ЧЕРКАШИНА</i>	89
ШЛЯХТА НОСТАЛЬГУЄ: РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ІДЕЇ ПОВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСТВА СПОЛОНІЗОВАНОЇ АРИСТОКРАТІЇ В ГАЛИЧИНІ ЧАСІВ ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ У РОМАНІ «ПІД ТИХИЙ ВЕЧІР» Б. ЛЕПКОГО <i>Денис ЧИК</i>	91
ІМАГОЛОГІЧНА ВІЗІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНЦІВ У РОМАНІ МАРКА ЛЕВІ «СИМФОНІЯ МОНСТРІВ» <i>Вікторія ЧУБ</i>	92
ВАСИЛЬ МАХНО: ЖИТТЯ ЯК ПОДОРОЖ <i>Тетяна ШАДРІНА</i>	94

ВАСИЛЬ МАХНО: ЖИТТЯ ЯК ПОДОРОЖ

Тетяна ШАДРИНА¹ (Запоріжжя, Україна)

¹ кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри культурології та українознавства Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, shadrina414@ukr.net

Антиномічна пара «свій/чужий» у сучасній літературознавчій науці належить до імагологічного дискурсу, який вивчається в руслі компаративістики. Категорії «свій/чужий» доцільно розглядати крізь призму постколоніальних (Е. Саїд, Г. Бгабга, Т. Гундорова), феміністичних (Ю. Кристева, С. де Бовуар,), постмодерністських (Ж. Ліотар, Т. Гундорова) студій.

Український поет В. Махно, котрий багато подорожує, а з 2000 р. мешкає в Нью-Йорку, своєю творчістю утверджує становлення своєрідного типу номадичного поета. Слушною є думка О. Демчук, що він перебуває в постійному пошуку себе, «його вибором стали мандри як шлях до самоідентифікації та саморозуміння, пізнання свого за допомогою відкриттів культур *інших*»[1; 208]. У своїх текстах Махно розширює як географічні, так і культурні горизонти. Мандруючи всередині своїх поезій (як стверджує Б. Рубчак), поглиблює межі пізнання свого в порівнянні з *чужим*, переосмислює й переоцінює екзистенційні сенси, формує безмір культурно різнорідних типажів, закріплюючи за собою статус «поета світу»[2; 19].

Нью-Йорк відкриває абсолютно незвіданий простір – океан. Атлантика – це межа, яка відділяє нове життя від старого, досягнути цей досвід – означає пройти своєрідну ініціацію, розпочати нове буття в іншій іпостасі. І це докорінно змінює не тільки світовідчуття, локуси й ландшафти, але разом з тим і стилістику, образність, тематику поетичних творів. Океан асоціюється з холодом, пронизливими вітрами, незахищеністю, що визначає *чужий*, ще не обжитий простір.

Поступово цей *інший* простір стає затишнішим, набуває обрисів свого. Відтак з'являється відчуття захищеності, осілості, дому. Нью-Йорк вже «в теплому хутрі», і хоч в «зимі нью-йоркській» так само холодно і вітряно, але життя починає налагоджуватися і «шум океану все частіше висить у просторі твоїх слів»[3].

Поезія Нью-Йорка наочно демонструє прагнення поета «вжитися» в нове місце мешкання: з одного боку, він опирається все ще притягальній силі покинутої батьківщини, а з другого – бореться з не менш потужними

принадами нового міста. Це період інтеграції в нове соціокультурне середовище, й одночасно – трансгресії на нову територію своєї творчості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Демчук О. Український етнотип як самообраз у поетичних текстах Василя Махна // Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Т. 33 (72). № 1. Т. 2 2022. С. 208.
2. Рубчак Б. Мандрівник, іноді риба // Махно В. Cornelia Street Café. Нові та вибрані вірші. Київ: Видавництво «Факт», 2007. С. 19.
3. Поет, океан і риба: вибрані вірші: (1993-2018). Харків: Фоліо, 2019. 512 с.

МОДЕЛЮВАННЯ ТРАВМИ У АВТОРЕФЛЕКСИВНОМУ ВИМІРІ: НАРАТИВ ПРО УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСКІ СТОСУНКИ У РОМАНІ ОКСАНИ ЗАБУЖКО «МУЗЕЙ ПОКИНУТИХ СЕКРЕТІВ»

Олександра ШТЕПЕНКО¹ (Київ, Україна; Торунь, Польща)

¹ доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики Міжрегіональної Академії Управління Персоналом (Київ, Україна), Fellowship IIE-SRF, Університет Миколая Коперніка (Торунь, Польща), alexshtep69@gmail.com

Наративізація травматичного досвіду у постмодерністському сприйнятті потребує вивчення механізму взаємодії травми та наративу у художньому тексті. У процесі моделювання нарації про поляків у романі Оксани Забужко «Музей покинутих секретів» конструюється авторський наратологічний комплекс, у структурі якого міститься наратологічна інтрига, яка перетворює фрагменти оповіді про поляків на наративні епізоди та об'єднує їх у єдине травматичне поле в оніричному дискурсі.

Особливість наративізації травми в оніричному дискурсі полягає у подвоєнні наратологічної події та наратологічної перспективи. Редуплікація цих ознак актуалізує проявлення авторефлексії на метарівні та підкреслює важливість авторефлексивних стратегій як інструменту для продукування, моделювання та репрезентації наративу про травматичність українсько-польських стосунків.

Задіяні у постмодерністському романі авторефлексивні стратегії - іншування Свого як Чужого, конструювання образу колективної Жертви та побудови Горизонту Майбутнього, набувають специфічного значення